

Sygn. akt XVIII.C. 289/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 23 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XVIII Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Katarzyna Szmytke**

Ławnicy: -

Protokolant: prot. sąd. Aleksandra Kubiłowicz

po rozpoznaniu w dniu: 26 kwietnia 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: **Banku (...) S.A. w W.**

przeciwko: **J. P.**

o: **zapłatę**

1. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę: 89.698,58 zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt osiem złotych 58/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 26.05.2015r. do dnia zapłaty.
2. Umarza postępowania w sprawie co do kwoty 31 zł (trzydzieści jeden złotych).
3. W pozostałym zakresie powództwo oddala.
4. Koszty niniejszego procesu rozkłada na strony stosunkowo wkładając je w 57 % na pozwaną a w 43 % na powoda i na tej podstawie

a) nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) od pozwanej kwotę: 3.335 zł,

b) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę: 1.122,40 zł.

/-/K. Szmytke

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w pozwie z dnia 25 maja 2015 r. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej J. P. kwoty 89.698,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana od grudnia 1993 r. była u niego zatrudniona, dokonując w okresie od dnia 12 września 2003 r. do dnia 18 stycznia 2013 r. wielu nieuprawnionych operacji i czynności bankowych, co doprowadziło do powstania szkód finansowych, a w konsekwencji do zwolnienia dyscyplinarnego pozwanej i wszczęcia postępowania karnego. Powód zaznaczył, że nieuprawniona działalność pozwanej doprowadziła do powstania strat po stronie klientów, w wyniku czego po dokonaniu przez audyt wewnętrzny ustaleń powód na podstawie zwieranych porozumień wypłacił poszkodowanym klientom utracone środki pieniężne. Jednakże – jak podkreślił powód – w trzech przypadkach doszło do procesów cywilnych, w których klienci domagali się wypłacenia odszkodowania przewyższającego wartości przez niego ustalone. Jednym z takich klientów była zaś M. P.. Na skutek reklamacji

otrzymała ona od powoda odszkodowanie z tytułu niedoboru kapitału na lokatach oraz z tytułu utraconych odsetek. Jednak M. P. uznała, że przekazane jej środki nie pokryły w całości jej roszczeń i wniosła do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew o zapłatę kwoty 82.498,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania. Żądanie pozwu zostało zaś uzasadnione brakiem wypłaty przez powoda kwot oprocentowania lokat terminowych stosownie do wyższych stóp procentowych uzgodnionych z tą klientką przez pozwaną, a więc dotyczyło wyłącznie kwestii odsetek od wpłaconego powodowi kapitału. Wyrokiem z dnia 9 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. (...)zasądził od powoda na rzecz M. P. kwotę 70.350,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 03 lipca 2013 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania. Jednocześnie powód zaznaczył, że pozwana wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 20 października 2014 r. została skazana m.in. za fałszowanie potwierdzeń otwarcia lokat terminowych M. P.. Przeszczepna działalność pozwanej naraziła zaś powoda na wypłatę M. P. dodatkowego odszkodowania. Przy czym powód podkreślił, że powództwem adhezyjnym w postępowaniu karnym nie została objęta kwota przez niego dochodzona, albowiem postępowanie z powództwa M. P. nie było jeszcze wówczas prawomocnie zakończone. Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia powód wskazał art. 415 k.c. w związku z art. 11 k.p.c. (k. 2 – 5).

W odpowiedzi na pozew pozwana J. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana zaznaczyła, że nie kwestionuje, że dokonała nieuprawnionych operacji na rachunku M. P. oraz wydała klientce potwierdzenia otwarcia trzech lokat z oprocentowaniem 9,5 %. Pozwana podkreśliła, że wyrządzona powodowi szkoda została zasądzona wyrokiem skazującym i obejmuje także kwotę z tytułu operacji dokonywanych na rachunku bankowym M. P., a co za tym idzie wyczerpuje to wszelkie roszczenia kierowane do pozwanej przez powoda. Pozwana odwołując się do art. 430 k.c. wskazała, że odpowiedzialność za wyrządzenie szkody dochodzonej w niniejszej sprawie spoczywa wyłącznie na powodzie. Nadto, pozwana podniosła, że zgodnie z językową wykładnią art. 120 § 1 k.p. osobista odpowiedzialność pracownika na podstawie przepisów prawa cywilnego o odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych wobec osoby trzeciej za wyrządzoną szkodę jest wyłączona. Przedsiębiorca zaś – jak stwierdziła pozwana – ponosi skutki nie dołożenia przez siebie należytej staranności w zorganizowaniu obsługi kontrahentów, a dodatkowo jest obciążony ryzykiem wpisanym w profesjonalny charakter prowadzenia działalności gospodarczej, jakim jest szkoda wyrządzona jemu przez osoby działające bez jego umocowania albo też wprawdzie z umocowaniem, ale bez jego woli i na szkodę jego interesów (k. 92 – 96).

Na rozprawie w dniu 8 lutego 2016 r. pełnomocnik powoda złożył pismo procesowe z dnia 5 lutego 2016 r., w którym rozszerzył powództwo o kwotę 66.680,92 zł, wskazując przy tym, iż jest to kwota, którą M. P. otrzymała tytułem odszkodowania za utracone odsetki od przedmiotowych lokat. Nadto, w przedmiotowym piśmie stwierdzono, że bezsporne jest, iż powód przywrócił klientce dwie kwoty: kwotę 548.554,07 zł tytułem wyrównania niedoboru kapitału i kwotę 66.680,92 zł tytułem utraconych odsetek. Jednocześnie podkreślono, że powództwo adhezyjne obejmowało jedynie kwotę przywróconego kapitału w wysokości 548.554,07 zł. Nie obejmowało zaś kwoty 66.680,92 zł tytułem utraconych odsetek (k. 145 – 146).

W piśmie procesowym z dnia 14 kwietnia 2016 r. powód wskazał, iż nastąpiła oczywista pomyłka rachunkowa w piśmie stanowiącym rozszerzenie powództwa, gdyż zamiast o kwotę 66.680,42 zł, powództwo winno być rozszerzone o kwotę 66.649,42 zł. Jednocześnie powód podkreślił, że dochodzi odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia złożenia wniosku o rozszerzenie powództwa, tj. od dnia 8 lutego 2016 r. do dnia zapłaty (k. 169 – 170).

Na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że co do kwoty 31 zł stanowiącej różnicę między nieprawidłowo przyjętą kwotą 66.680,42 zł, a kwotą prawidłową 66.649,42 zł, cofa pozew i zrzeka się roszczenia (k. 175).

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2016 r. tut. Sąd sprostował oczywistą omyłkę w tenorze wyroku z dnia 23 maja 2016 r., w ten sposób, że w pkt 4 lit. b) po słowach „zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę” zamiast: „1.122,40 zł” wpisano: „1.628,78 zł”.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Pozwana J. P. od grudnia 1993 r. była zatrudniona w powodowym Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. Przy czym od dnia 1 stycznia 2002 r. pozwana na podstawie umowy o pracę (kontraktu menedżerskiego z dnia 25 marca 2002 r.) była zatrudniona na czas nieokreślony jako doradca klienta VIP. Z dniem zaś 1 maja 2006 r. jej stanowisko pracy zostało zmienione na stanowisko doradcy osobistego. Następnie na podstawie kontraktu menedżerskiego z dnia 1 czerwca 2009 r. pozwana była zatrudniona na czas nieokreślony jako doradca osobisty od dnia 1 lipca 2009 r. Z kolei od dnia 1 kwietnia 2010 r., ze względu na zmiany organizacyjne w placówce Banku, pozwana była zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży na podstawie normalnej umowy o pracę na czas nieokreślony.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: (k. 39 – 50) – uzasadnienie wyrok u Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział XVI Karny z dnia 20 października 2014 r., sygn. akt (...) – w załączeniu do akt sprawy

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydziału XVI Karnego z dnia 20 października 2014 r., sygn. akt (...) pozwana została uznana za winną tego, że w okresie od dnia 12 września 2003 r. do dnia 18 stycznia 2013 r. w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc pracownikiem Filii nr 4 II Oddziału w (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W., występującego w obrocie gospodarczym pod nazwą Bank (...) S.A., oraz będąc osobą uprawnioną do wystawienia dokumentów bankowych w imieniu Banku (...) S.A. poprzez wprowadzenie w błąd innych pracowników tego banku co do rzeczywistego zlecenia przez klientów operacji księgowych doprowadziła Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w łącznych kwotach co najmniej 32.722,04 euro i 5.422.804,81 zł, stanowiących mienie znacznej wartości, w ten sposób, że bez składania zleceń przez klientów zmieniała dane informatyczne w systemie komputerowym tego banku, dokonywała nieuprawnionych operacji bankowych polegających na przelewaniu środków pieniężnych pomiędzy rachunkami klientów banku, dokonywała fikcyjnych operacji zakupu, zamiany i zbycia jednostek funduszy inwestycyjnych oraz innych instrumentów finansowych oraz wystawiała i używała w imieniu Banku (...) S.A. poświadczające nieprawdę dokumenty bankowe w celu ich użycia przy dokonywaniu nieuprawnionych operacji, i tak m.in. w okresie od dnia 30 kwietnia 2009 r. do dnia 28 grudnia 2012 r. poprzez wprowadzenie w błąd pracowników Banku (...) S.A. co do rzeczywistego zlecenia operacji bankowych doprowadziła Bank (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie co najmniej 548.554,07 zł poprzez realizację transakcji finansowych pomiędzy rachunkiem bankowym M. P. a innymi osobami oraz założenia lokat dla M. P. o wyższej niż oferowana przez bank wysokości oprocentowania i częściowo bez ich rejestracji w systemie banku, przy czym kwota ta odpowiada związanemu z tym niedoborowi środków pieniężnych stanowiących kapitał główny na rachunku M. P., a w celu utwierdzenia wskazanej klientki banku w przekonaniu o założeniu lokat na preferencyjnych warunkach oraz innych pracowników banku o rzeczywistym złożeniu zleceń dokonania operacji bankowych jako uprawniony pracownik banku poświadczyla nieprawdę w dokumentach bankowych wystawionych przez Bank (...) S.A. co do okoliczności mających znaczenie prawne poprzez wpisanie nieprawdziwej wartości oprocentowania lokat i ich utworzenia, a następnie użyła tych dokumentów, wręczając je M. P., co obejmowało:

- potwierdzenie z dnia 2 stycznia 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 31.368,74 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po założeniu prawdziwej lokaty w systemie informatycznym banku, wydrukowała dokument potwierdzenia, usunęła zapis dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 8, (...), a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 2 stycznia 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 605.552,27 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 8,70000%, a następnie dokument skserowała i

jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 10 kwietnia 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 31.968,56 zł przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,15000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 10 kwietnia 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 617.126,89 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,15000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 10 lipca 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 32.558,98 zł przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po założeniu prawdziwej lokaty w systemie informatycznym banku, wydrukowała dokument potwierdzenia, usunęła fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,50000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 10 lipca 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 628.529,83 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,50000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 26 października 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 33.308,73 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,50000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 26 października 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 320.000 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,50000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

- potwierdzenie z dnia 26 października 2012 r. otwarcia rachunku oszczędnościowego lokaty terminowej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a M. P., numer rachunku lokaty (...), na kwotę 323.010,39 zł, przy czym dokument ten wystawiła w ten sposób, że po uprzednim wydrukowaniu dokumentu lokaty z systemu informatycznego banku, usunęła z niego fragment dotyczący wysokości oprocentowania, wkleiła stawkę oprocentowania 9,50000%, a następnie dokument skserowała i jego kserokopię opatrzyła stemplem banku i swym imiennym oraz podpisem, po czym przekazała takie potwierdzenie M. P.,

Przedmiotowym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 271 § 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono pozwanej karę 3 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 415 § 1 k.p.k. i art. 415 k.c. zasądzone od niej na rzecz powoda jako pokrzywdzonego kwotę 5.145.147,99 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 32.722,04 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014 r. do dnia zapłaty, przy czym na podstawie art. 415 § 3 k.p.k. i art. 65 § 3 k.p.k. w zw. z art. 65 § 1 pkt 2 k.p.k. w pozostałym zakresie powództwo cywilne powoda pozostawiono bez rozpoznania.

W uzasadnieniu wydanego wyroku karnego wskazano, że potwierdzona szkoda majątkowa powoda w postaci straty związanej z niedoborem kapitału wynikającym z zachowania oskarżonej (pозwanej J. P.) na kontach klientów wynosi 5.145.147,99 zł oraz 32.722,04 zł euro. Przy czym zaznaczono, iż w stosunku do klientki M. P. szkoda wynosi 548.554,07 zł, co odpowiada rekompensacie przekazanej tej klientce tytułem wyrównania niedoboru kapitału. Jednocześnie w przedmiotowym wyroku podkreślono, że powództwo w zakresie odsetek od utraconego kapitału zostało pozostawione bez rozpoznania, co nie zamyka Bankowi możliwości dochodzenia swych roszczeń na drodze zwykłego procesu cywilnego.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, II Wydział Karny z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt II A. Ka. 14/15 utrzymano ww. wyrok z dnia 20 października 2014 r., uznając apelację obrońcy oskarżonej i prokuratora za oczywiście bezzasadne.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział XVI Karny z dnia 20 października 2014 r., sygn. akt (...) (k. 39 – 50) – uzasadnienie w załączeniu do akt sprawy, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, II Wydział Karny z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt (...)

Jeszcze przed wydaniem ww. wyroku po rozpatrzeniu reklamacji złożonej przez M. P. powód w dniu 13 marca 2013 r. przełał na jej rachunek kwotę 548.554,07 zł stanowiącą utracony kapitał, a w dniu 15 maja 2013 r. kwotę 66.649,42 zł stanowiącą kwotę odsetek od utraconego kapitału.

Dowód: potwierdzenie dokonania przelewu w dniu 13 marca 2013 r. (k. 163), potwierdzenie dokonania przelewu w dniu 15 maja 2013 r. (k. 154)

Również przed wydaniem ww. wyroku karnego z dnia 20 października 2014 r., w dniu 9 sierpnia 2013 r. do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynął pozew M. P. o zasądzenie na jej rzecz od powoda kwoty 82.498,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wniesionego pozwu M. P. wskazała, że zgodnie z ostatnimi umowami o lokatę terminową zawartymi w dniu 26 października 2012 r., na kwotę 320.000 zł, na kwotę 323.010,39 zł oraz na kwotę 33.308,73 zł, Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zobowiązał się, że po upływie okresu lokat, tj. w dniu 24 stycznia 2013 r., pozostawi do dyspozycji posiadacza lokat kwotę lokat wraz z naliczonymi odsetkami. Przy czym M. P. zaznaczyła, że na dzień 24 stycznia 2013 r. na jej koncie powinna znajdować się kwota 689.150,25 zł. Po upływie okresu lokaty na rachunku znajdowała się natomiast kwota 6.821,40 zł. Z uwagi zaś, że brakowało kwoty 682.328,60 zł od tej daty M. P. naliczyła odsetki ustawowe. W dalszej części uzasadnienia pozwu M. P. wskazała sposób w jaki zaliczyła dokonane przez powoda w dniach: 13 marca 2013 r. i 15 maja 2013 r. wpłaty oraz obliczyła dochodzoną przedmiotowym pozwem kwotę.

Po rozpoznaniu wniesionego powództwa Sąd Okręgowy w Poznaniu, XII Wydział Cywilny wyrokiem z dnia 9 września 2014 r., sygn. akt (...) zasądził od powoda na rzecz M. P. kwotę 70.350,33 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty (pkt 1), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2), a koszty procesu rozdzielił stosunkowo zasądzając od powoda na rzecz M. P. kwotę 6.494,38 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

W uzasadnieniu jako podstawę odpowiedzialności powoda wskazano art. 430 k.c. w związku z art. 97 k.c.

Wyrok z dnia 9 września 2014 r. stał się prawomocny z dniem 1 listopada 2014 r.

W dniu 27 listopada 2014 r. powód tytułem należności zasądzonych wyrokiem z dnia 9 września 2014 r. przelał na rachunek bankowy M. P. kwotę 89.698,58 zł, na którą składała się kwota należności głównej w kwocie 70.350,33 zł, część kosztów procesu w kwocie 6.494,38 zł oraz odsetki ustawowe wyliczone od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty w wysokości 12.853,87 zł.

Dowód: wyrok Sąd u Okręgowego w P. , XII Wydział cywilny wyrokiem z dnia 9 września 2014 r., sygn. akt (...) wraz z uzasadnieniem (k. 29 – 38; oraz k. 250 i k. 256 – 264 w aktach tut. Sądu o sygn. (...)), zarządzenie z dnia grudnia 2014 r. (k. 268 w aktach tut. Sądu o sygn. (...)), potwierdzenie przelewu z dnia 27 listopada 2014 r. (k. 53), pismo z dnia 28 listopada 2014 r. (k. 66)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dowodów z dokumentów zarówno przedłożonych do akt niniejszej sprawy, jak również znajdujących się w aktach tut. Sądu o sygn. (...).

Zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w myśl art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Wymaga zaznaczenia, że zasadniczo stan faktyczny między stronami nie był sporny. Sporna była jedynie jego ocena prawna. Co istotne strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników nie wnosiły o przeprowadzenie innych dowodów niż przeprowadzone dowody z dokumentów. Przy czym pozwana w odpowiedzi na pozew stwierdziła, że nie kwestionuje stanu faktycznego oraz nie wnosi o przeprowadzenie dowodu z jej przesłuchania, albowiem wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy są wyjaśnione.

Mając powyższe na uwadze Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Pierwotnie powód domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 89.698,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 maja 2015 r. do dnia zapłaty. W trakcie zaś postępowania powód rozszerzył powództwo o kwotę 66.680,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 lutego 2016 r. do dnia zapłaty. Przy czym na rozprawie w dniu 8 lutego 2016 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że kwota 66.680,92 zł (w rzeczywistości kwota 66.649,42 zł przelana na rachunek M. P. w dniu 15 maja 2013 r.) stanowi kwotę wypłaconą M. P. tytułem odsetek maksymalnych obowiązujących w powodowym Banku. Co również istotne dla dalszych rozważań powód w piśmie procesowym z dnia 14 kwietnia 2016 r. wskazał, że kwota dochodzona przez M. P. w postępowaniu zakończonym wydaniem przez tut. Sąd wyroku z dnia 9 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt (...) stanowiła różnicę pomiędzy oprocentowaniem lokat obowiązującym w powodowym Banku, a oprocentowaniem wynikającym ze sfalszowanych przez pozwaną potwierdzeń przedmiotowych lokat. Z kolei na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powoda oświadczyła, że co do kwoty 31 zł cofa powództwo i zrzeka się roszczenia.

Pozwana, która w niniejszej sprawie była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w odpowiedzi na pozew nie kwestionowała, iż dokonała nieuprawnionych operacji na rachunku M. P. oraz wydała jej potwierdzenia otwarcia lokat. Okoliczność ta została zresztą stwierdzona prawomocnym wyrokiem tut. Sądu z dnia 20 października 2014 r., którym Sąd zgodnie z art. 11 k.p.c. był związany. Stosownie bowiem do treści art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Związanie to dotyczy zaś ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia.

Jednocześnie – na co już zwrócono uwagę – pozwana w odpowiedzi na pozew stwierdziła, że nie kwestionuje stanu faktycznego sprawy. Zgodnie zaś z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Przy czym trzeba podkreślić, iż przedmiotem przyznania mogą być tylko fakty, a nie ich ocena prawna lub stosunki prawne, ponieważ o tych kwestiach rozstrzyga sąd

(por. Henryk Dolecki. Komentarz do art. 229 Kodeksu postępowania cywilnego. Dolecki Henryk (red.), Wiśniewski Tadeusz (red.), Gromska – Szuster Irena, Jakubecki Andrzej, Klimkowicz Jan, Knoppek Krzysztof, Misiurek Grzegorz, Pogonowski Piotr, Zembrzusi Tadeusz, Żywnowski Tadeusz. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1 – 366, wyd. II. Lex 2013 r., nr 8786 i powołane tam orzeczenia).

Należy zatem podkreślić, że stanowisko pozwanej w niniejszej sprawie sprowadzało się do kwestionowania podstaw swojej odpowiedzialności. Jak bowiem podkreśliła pozwana odpowiedzialność za wyrządzenie szkody w kwocie 89.698,58 zł spoczywała wyłącznie na powodzie, co w ocenie pozwanej wynika z art. 430 k.c. i art. 120 k.p. Nadto, pozwana stwierdziła, że szkoda wyrządzona przez nią powodowi została zasądzona wyrokiem karnym z dnia 20 października 2014 r. i obejmuje także kwotę z tytułu operacji dokonywanych na rachunku bankowym M. P..

Uwzględniając wskazane stanowiska stron, co do zasady spór między nimi ograniczał się do oceny bezspornego stanu faktycznego.

Przechodząc do zasadniczych rozważań, w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż w kwocie 5.145.147,99 zł zasądzonej wyrokiem karnym od pozwanej na rzecz powoda, ujęta została wyłącznie kwota 548.554,07 zł stanowiąca kwotę wypłaconą M. P. w dniu 13 marca 2013 r. tytułem wyrównania niedoboru kapitału. Okoliczność ta bezsprzecznie wynika z uzasadnia przedmiotowego wyroku karnego. W pozostałym zaś zakresie powództwo cywilne zostało pozostawione bez rozpoznania. Zasądzona wyrokiem karnym kwota nie obejmowała zatem ani kwoty 66.649,42 zł wypłaconej M. P. w dniu 15 maja 2013 r. tytułem odsetek od utraconego kapitału obliczonego – jak wskazał powód – według odsetek maksymalnych obowiązujących w powodowym Banku, ani kwoty 89.698,58 zł wypłaconej M. P. w dniu 27 listopada 2014 r. tytułem należności zasądzonych ww. wyrokiem tut. Sądu z dnia 9 września 2014 r. Trzeba zaś podkreślić, iż zgodnie z art. 67 § 1 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania przedmiotowego wyroku karnego, jeżeli sąd odmówił przyjęcia powództwa cywilnego lub pozostawił je bez rozpoznania, powód cywilny może dochodzić swego roszczenia w postępowaniu cywilnym. Tym samym zarówno odmowa przyjęcia powództwa cywilnego, jak i pozostawienie go bez rozpoznania przez sąd karny nie mają charakteru rozstrzygnięć merytorycznych w przedmiocie odpowiedzialności cywilnej oskarżonego. Mają one bowiem wyłącznie charakter formalny i nie zamykają powodowi cywilnemu drogi do dochodzenia swoich roszczeń w postępowaniu przed sądem cywilnym (por. Jan Grajewski, Sławomir Steinborn. Komentarz aktualizowany do art. 67 Kodeksu postępowania karnego. Paprzycki Lech Krzysztof (red.), Grajewski Jan, Steinborn Sławomir. Komentarz aktualizowany do art. 1 – 424 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555). Lex/el., 2015 r., nr 10165).

Powód jako podstawę prawną swojego powództwa wskazał art. 415 k.c. w zw. z art. 11 k.p.c. Zgodnie zaś z powołanym art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. W tym miejscu należy podkreślić, iż zgodnie z zasadą *iura novit curia* (sąd zna prawo) powód nie ma obowiązku przytoczenia podstawy prawnej dochodzonego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2008 r., sygn. akt II CSK 449/07, Lex nr 442515). W postępowaniu cywilnym obowiązuje bowiem zasada, według której powód ma określić żądanie oraz jego podstawę faktyczną, a do sądu należy rozważenie możliwych podstaw prawnych powództwa, choćby niewskazanych przez powoda – *da mihi factum, dabo tibi ius* (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2010 r., sygn. akt I PK 33/10, Lex nr 1086522). Inaczej mówiąc sąd nie jest związany podstawą prawną wskazaną przez powoda. Związany jest natomiast podstawą faktyczną, na której powód opiera swoje żądanie.

Zgodnie z art. 441 § 3 k.c. ten, kto naprawił szkodę, za którą jest odpowiedzialny mimo braku winy, ma zwrotne roszczenie do sprawcy, jeżeli szkoda powstała z winy sprawcy.

Jak wynika natomiast z art. 120 § 1 k.p. w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca. Przy czym w myśl § 2 powołanego artykułu wobec pracodawcy, który naprawił szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, pracownik ponosi odpowiedzialność przewidzianą w przepisach niniejszego rozdziału. Przyjmuje się, że omawiany przepis nie jest podstawą odpowiedzialności pracodawcy wobec osoby trzeciej, której pracownik szkodę wyrządził. O tej odpowiedzialności rozstrzygają bowiem przepisy prawa cywilnego, w szczególności art. 417 – 421 k.c., 430 k.c. oraz

474 k.c. (por. K. J.. Komentarz aktualizowany do art. 120 Kodeksu pracy. J. K., M. E.. Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U.98.21.94). Lex/el., 2016 r., nr (...); wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa 679/13, Lex nr 1416108

Wymaga również podkreślenia, że ustawodawca przewidział ograniczenie odpowiedzialności regresowej pracownika względem pracodawcy. Jak stanowi bowiem art. 119 k.p. odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody. Od wskazanego unormowania ustawodawca przewidział jednak wyjątek. Zgodnie bowiem z art. 122 k.p. jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości. Jeżeli zatem pracownik przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych wyrządza szkodę osobie trzeciej, wyrównaną przez zakład pracy, to w postępowaniu regresowym odpowiada wobec zakładu pracy na podstawie art. 122 k.p., a zatem w pełnej wysokości (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1977 r., sygn. akt IV PZP 5/77, Lex nr 12490; Kazimierz Jaśkowski. Komentarz aktualizowany do art. 120 Kodeksu pracy. Ibidem).

W judykaturze zaznacza się, że przyjęcie winy umyślnej, o której mowa w powołanym art. 122 k.p. wymaga nie tylko umyślności działania, ale także objęcia skutku – szkody – zamiarem sprawcy. W tym kontekście konieczne jest wykazanie przez pracodawcę, jaka szkoda, z jakiego dokładnie tytułu i w jakiej wysokości była objęta bezpośrednim lub ewentualnym zamiarem. Wina umyślna ma zaś miejsce wówczas, gdy pracownik, uchybiając swoim obowiązkom, działał z zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) lub pośrednim (ewentualnym, wynikowym). Zamiar dotyczący samego zachowania nie jest jednak wystarczający do ustalenia stopnia zawinienia szkody. Winę umyślną można bowiem pracownikowi przypisać wtedy, gdy jego zamiarem były objęte także skutki działania. Umyślne naruszenie obowiązków lub ich niewykonanie (pracownik chciał popełnić przekroczenie lub na jego popełnienie się godził) nie przesądza jeszcze o umyślności wyrządzenia szkody (jeżeli nie chciał wyrządzić pracodawcy szkody i nie godził się na taki skutek swojego zachowania). Z winą umyślną w postaci zamiaru ewentualnego mamy natomiast do czynienia wtedy, gdy pracownik dąży do osiągnięcia innych celów niż wywołanie uszczerbku w mieniu pracodawcy, lecz godzi się przy tej okazji na wyrządzenie szkody (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010 r., sygn. akt I PK 195/09, Lex nr 920583).

Przenosząc powyżej poczynione uwagi na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu powód wykazał wyłącznie, iż w wyniku umyślnego działania pozwanej poniósł szkodę w wysokości 89.698,58 zł stanowiącej kwotę zapłaconą przez niego w dniu 27 listopada 2014 r. na rzecz M. P. tytułem należności zasądzonych wyrokiem z dnia 9 września 2014 r. Jednocześnie trzeba podkreślić, iż powód zdaniem Sądu nie wykazał, aby kwota 66.649,42 zł przelana na rachunek M. P. w dniu 15 maja 2013 r. stanowiła szkodę będącą następstwem umyślnego działania pozwanej.

Pierwsza ze wskazanych kwot jak wskazał powód – czego pozwana nie kwestionowała – stanowiła co do zasady różnicę pomiędzy oprocentowaniem lokat obowiązującym w powodowym Banku, a oprocentowaniem wynikającym z potwierdzeń założenia lokat, w których pozwana poświadczyła nieprawdę. Nie budzi wątpliwości, że działanie pozwanej w zakresie zakładania lokat dla M. P. o wyższej niż oferowana przez powodowy Bank wysokości oprocentowania i częściowo bez ich rejestracji w systemie banku, wpisywanie nieprawdziwej wartości oprocentowania lokat i ich utworzenia, a następnie użycie tych dokumentów poprzez wręczenie ich M. P. było działaniem umyślnym. W ocenie Sądu nie budzi też wątpliwości, że dokonując wskazanych czynności nawet jeśli pozwana nie chciała wyrządzić powodowi jako pracodawcy szkody, to godziła się na jej wyrządzenie. Pozwana posiadając długoletnie doświadczenie związane z obsługą klientów, zdawała sobie bowiem sprawę, że w wyniku wydania M. P. w imieniu powodowego Banku, dokumentów potwierdzających otwarcie rachunków oszczędnościowych lokat terminowych z określonym oprocentowaniem, klientka ta będzie miała prawo domagać się zwrotu od powoda kwot obliczonych na podstawie warunków jakie wynikały z tych dokumentów. Godziła się zatem, że swym działaniem wyrządza powodowi szkodę. Umyślnością było więc objęte nie tylko działanie, ale również szkoda.

Z kolei kwota 66.649,42 zł – czego pozwana również nie kwestionowała – stanowi kwotę wypłaconą M. P. tytułem odsetek maksymalnych obowiązujących w powodowym Banku. W tym przypadku, w ocenie Sądu nie można uznać, iż kwota ta stanowi szkodę jaką powód poniósł w wyniku umyślnych działań pozwanej. Powód zdaje się pomijać, że

przedmiotowa kwota – jak sam podkreślał – jest kwotą odsetek od kapitału, którą obliczył według obowiązującego u niego oprocentowania. Kwota ta należała byłaby zatem M. P. od zgromadzonego u powoda kapitału bez względu na działania pozwanej. Tym samym nie można uznać, iż podejmując wyżej wskazane działania pozwana obejmowała swym zamiarem wyrządzenie powodowi szkody w postaci zapłaty M. P. odsetek, które mogła ona uzyskać jak każdy inny klient powodowego banku. Gdyby bowiem pozwana zakładała M. P. lokaty terminowe zgodnie z obowiązującym w danych czasie oprocentowaniem, to klientka ta uzyskałaby odsetki w kwotach jakie powód wyliczył, a jakie składają się na przedmiotową kwotę 66.649,42 zł.

Uwzględniając poczynione powyżej uwagi powództwo zasługiwało na uwzględnienie wyłącznie co do kwoty 89.698,58 zł. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 §1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt 1 i 3 wyroku.

W pkt 2 wyroku, z uwagi na cofnięcie powództwa co do kwoty 31 zł i zrzeczenie się w tym zakresie roszczenie, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie co do tej kwoty. Zgodnie bowiem z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Cofnięcie zaś powództwa po rozpoczęciu rozprawy w myśl art. 203 § 1 k.p.c., w przypadku kiedy jest połączone ze zrzeczeniem się roszczenia jest dopuszczalne aż do wydania wyroku. Z taką sytuacją mieliśmy zaś do czynienia w niniejszej sprawie. Jednocześnie wymaga podkreślenia, że w ocenie Sądu brak było podstaw do uznania, iż zrzeczenie się roszczenia jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Nie zaistniały zatem przesłanki, o których mowa w art. 203 § 4 k.p.c.

Z kolei w pkt 4 wyroku Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzekła o kosztach procesu. Powódka wygrała proces w 57 % (uwzględniono roszczenie główne w kwocie 89.698,58 zł z dochodzonej kwoty 156.379,50 zł), a przegrała w 43 %. Na koszty procesu złożyły się: uiszczona przez powoda opłata od pozwu w kwocie 4.485 zł, nieuiszczona przez powoda opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 3.335 zł, koszty zastępstwa procesowego każdej ze stron w kwocie po 3.617 zł. Łączne koszty procesu wyniosły zatem 15.054 zł. Powód powinien koszty te ponieść w kwocie 6.473,22 zł (43 % z kwoty 15.054 zł), zaś pozwana w kwocie 8.580,78 zł (57 % z kwoty 15.054 zł). Uwzględniając, iż powód poniósł koszty w łącznej kwocie 8.102 zł (suma kwoty 4.485 zł – uiszczona opłata od pozwu oraz kwoty 3.617 zł – koszt zastępstwa procesowego), a pozwana w kwocie 3.617 zł (koszt zastępstwa procesowego), pozwana powinna być obciążona kosztami w łącznej kwocie 4.963,78 zł (8.580,78 zł – 3.617 zł). Z uwagi, że powód nie uiścił opłaty od rozszerzonego powództwa w kwocie 3.335 zł w wydanym wyroku w pkt 4 lit. a) nakazano ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) wskazaną kwotę 3.335 zł. Tym samym pozwana powinna na rzecz powoda uiścić kwotę 1.628,78 zł (4.963,78 zł – 3.335 zł). Z uwagi, że na skutek oczywistego błędu rachunkowego w pkt 4 lit. b) wydanego wyroku zasądzono od pozwanej na rzecz powoda zamiast kwoty 1.628,78 zł kwotę 1.122,40 zł, postanowieniem z dnia 13.06.2016 r. sprostowano wyrok z dnia 23 maja 2016 r., w ten sposób, że w pkt 4 lit. b) tenoru po słowach „zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę” zamiast: „1.122,40 zł” wpisano: „1.628,78 zł”.

/-/ K. Szmytke